

UCHWAŁA Nr 862 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 11 grudnia 1954 r.

w sprawie zatwierdzenia wzoru umowy między państwowym ośrodkiem maszynowym a spółdzielnią produkcyjną.

Mając na uwadze stworzenie warunków do polepszenia pracy państwowych ośrodków maszynowych i spółdzielni produkcyjnych nad wszechstronnym rozwojem produkcji roślinnej i zwierzęcej w spółdzielniach, a tym samym zabezpieczenie stałego wzrostu dobrobytu spółdzielców przez stosowanie nowoczesnych metod uprawy roli przy maksymalnej mechanizacji, rozbudowę bazy paszowej, gwarantującą rozwój hodowli zespołowej, i mechanizację prac w hodowli, Prezydium Rządu postanawia:

§ 1. Zatwierdzić wzór umowy między państwowym ośrodkiem maszynowym a spółdzielnią produkcyjną, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Zobowiązać Ministra Rolnictwa do przeszkolenia służby agronomicznej państwowych ośrodków maszynowych w zakresie obowiązków wynikających z umowy dla państwowych ośrodków maszynowych i spółdzielni produkcyjnych oraz do zaznajomienia z treścią umowy pracowników państwowych ośrodków maszynowych i członków spółdzielni produkcyjnych.

§ 3. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Rolnictwa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały nr 862 Prezydium Rządu z dnia 11 grudnia 1954 r. (peż. 72).

U M O W A

zawarta dnia . . . . . 195 . . . r. między Państwowym Ośrodkiem Maszynowym Nr . . . . .
w . . . . . a Spółdzielnią Produkcyjną w . . . . .

w osobach:

z ramienia Państwowego Ośrodka Maszynowego
dyrektor POM ob. . . . .

z ramienia Spółdzielni:
przewodniczący Spółdzielni ob. . . . .
członek zarządu ob. . . . .

Spółdzielnia zawierająca umowę posiada:

gruntów zespołowych	ha
gruntów ornych	ha
użytków rolnych	ha
koni roboczych	

Spółdzielnia zrzesza . . . . . członków oraz . . . . . członków rodzin zdolnych do pracy.

Celem niniejszej umowy jest wspólna praca POM i Spółdzielni nad wszechstronnym rozwojem produkcji rolnej w Spółdzielni, a tym samym zabezpieczenie stałego wzrostu dobrobytu spółdzielców przez:

- stosowanie nowoczesnych metod uprawy roli przy maksymalnej mechanizacji, a zwłaszcza tych prac, które decydują o wzroście plonów;
- zabezpieczenie stałego wzrostu produkcji roślinnej przez wprowadzenie właściwej gospodarki nawozowej i nasiennej oraz właściwe zmianowanie;
- zabezpieczenie podstaw stałego rozwoju hodowli zespołowej przez podniesienie kultury łąk i pastwisk, zwiększenie wydajności roślin pastewnych, a tym samym rozbudowę bazy paszowej przy równoczesnym dążeniu do szybkiego zmechanizowania jak największej ilości prac hodowlanych;
- zwiększenie produkcji ogólnej i towarowej zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej.

Osiągnięcia gospodarki zespołowej w drodze właściwej realizacji umowy powinny popularyzować wśród chłopów indywidualnych idee spółdzielczości produkcyjnej.

I.

Państwowy Ośrodek Maszynowy i Spółdzielnia Produkcyjna zobowiązują się:

A. Wykonać planowane zasiewy, uzyskać plony upraw polowych i ogólny zbiór produktów rolniczych w wysokości:

I. Z a s i e w y o z i m e:

1. zbożowe:
  - a) pszenica
  - b) żyto
  - c) jęczmień
2. przemysłowe: rzepak i rzepik
3. mieszanki strączkowe na ziarno (wyka)
4. pastewne na przedplon

II. Z a s i e w y j a r e:

5. zbożowe:
  - a) pszenica
  - b) żyto
  - c) jęczmień
  - d) owies
  - e) kukurydza na ziarno
6. strączkowe na ziarno:
  - 1) jadalne
w tym groch
  - 2) pastewne
w tym:
    - a) mieszanki zbożowo-strączkowe
    - b) peluszką, wyka, bobik
    - c) łubin pastewny
  - 3) łubin gorzki
7. przemysłowe:
  - 1) okopowe:
    - a) buraki cukrowe
    - b) cykoria
  - 2) oleiste:
    - a) rzepak i rzepik
  - 3) włókniste:
    - a) len (ziarno i słoma)
    - b) konopie (ziarno i słoma)
8. ziemniaki
w tym wczesne
9. pastewne
  - 1) okopowe:
    - buraki pastewne
  - 2) uprawy wieloletnie na paszę:
    - a) koniczyna
    - b) lucerna
  - 3) uprawy jednoroczne na paszę:
    - a) mieszanki
    - b) seradela
    - c) peluszką, wyka, bobik
    - d) kukurydza
  - 4) motylkowe na nasiona i trawy nasienne:
    - a) koniczyna czerwona
    - b) koniczyna biała
    - c) lucerna
    - d) seradela
    - e) trawy

Powierzchnia upraw w ha	Plon w q z ha	Zbiór ogółem w q

- 10. zielone nawozy
- 11. pozostałe uprawy
w tym warzywa
- III. Łąki trwałe (siano)
- IV. Pastwiska trwałe (masa zielona)
- V. Sady
- VI. Plantacje jagodowe:

Powierzchnia upraw w ha	Plon w q z ha	Zbiór ogółem w t

B. Doprowadzić do następującego stanu pogłowia inwentarza żywego w 195 . . r.:

- 1. Konie ogółem (dorośle i młodzież)
w tym:
trzyletnie i starsze (obydwu płci)
ogłery
- 2. Bydło ogółem
w tym:
krowy
jałówki od 1 do 2 lat
cielęta i młodzież do 1 roku
buhaje
- 3. Trzoda chlewna ogółem
w tym:
maciory ponad 9 miesięcy
knury
tuczniki i warchlaki
prosięta
- 4. Owce ogółem
w tym:
maciorki ponad 1 rok
tryki
- 5. Drób ogółem (kury, gęsi, kaczki, indyki)
w tym kury-nioski
- 6. Roje pszczół

Na 31 grudnia 195 . . . r. co najmniej (sztuk)	W tym przybędzie w ciągu roku z przychówka własnego

C. Doprowadzić produkcję roczną w 195 . . r. do:

- Roczny udój mleka (na 1 krowę)
- Wydajność wełny
w tej liczbie cienkorunnej

Na 1 sztukę co najmniej kg	Ogółem w Spółdzielni co najmniej

Uzyskać opasów i tuczów:

- bydła
- owiec

Otrzymać tuczników

- w tej liczbie typu słoninowego
- w tej liczbie typu bekonowego

Sztuk	Srednia waga 1 sztuki kg	R a z e m kg

D. Zabezpieczyć paszę w ilościach:

Pasze objętościowe

- w tej liczbie:
- a) słoma i plewy
- b) siano

Pasze soczyste

- w tej liczbie:
- a) zielonki
- b) kiszonki
- c) okopowe korzeniowe
ziemiaki

O g ó ł e m q

II.

W celu otrzymania ustalonego planem plonu uprawianych roślin i ogólnego zbioru produktów rolniczych oraz pogłowia zwierząt i jego produktywności Państwowy Ośrodek Maszynowy i Spółdzielnia zobowiązują się wykonać w Spółdzielni w 195 . . r. następujące prace:

R o d z a j p r a c	Jed- nostka miary	I l o ś ć p r a c			Czasokres wykonania prac w dniach roboczych przez:	
		razem	w tym do wykonania przez:		POM	Spółdzielnie
			POM	Spółdzielnie		
1	2	3	4	5	6	7
Prace wiosenne.						
1. Jarowizacja	tonna					
2. Włókowanie	ha					
3. Wiosenne bronowanie orok przedzimowych	ha					
4. Wiosenne bronowanie ozimin	ha					
5. Wiosenne bronowanie wieloletnich traw	ha					
6. Wiosenne pogłównie nawożenie ozimin	ha					
7. Wiosenne pogłównie nawożenie wieloletnich traw	ha					
8. Prace pielęgnacyjne na łąkach i pastwiskach	ha					
9. Zaprawianie nasion	tonna					
10. Bronowanie przedsiewne	ha					
11. Kultywatorowanie orki przedsiewnej	ha					
12. Orka wiosenna	ha					
	ha					
13. Wywożenie obornika	ha					
14. Roztrząsanie obornika	ha					
15. Przyorywanie obornika	ha					
16. Wysiew nawozów w tym wysiew nawozów granulowanych razem z ziarnem	ha					
17. Rozlewianie nawozów płynnych	ha					

1	2	3	4	5	6	7
18. Siew roślin jarych ogółem	ha					
a) zbożowych	ha					
z czego siewem krzyżowym	ha					
b) strączkowych na ziarno	ha					
c) przemysłowych	ha					
rzepak	ha					
buraki cukrowe	ha					
len	ha					
d) kukurydzy	ha					
e) mieszanek pastewnych na ziarno, siano i zielonki	ha					
w tym do zakiszenia	ha					
f) okopowych pastewnych	ha					
g) traw wieloletnich bez rośliny ochronnej	ha					
h) traw jednorocznych	ha					
19. Znakowanie pól pod sadzenie okopowych	ha					
20. Sadzenie ziemniaków ogółem	ha					
w tej liczbie sposobem kwadratowo-gniazdowym	ha					
a) sadzarką	ha					
b) pod znacznik	ha					
21. Przykrywanie ziemniaków sadzonych	ha					
a) kwadratowo-gniazdowo	ha					
b) rzędowo	ha					
22. Bronowanie ziemniaków	ha					
23. Siew warzyw	ha					
24. Sadzenie rozsady warzyw	ha					
w tym sposobem kwadratowym	ha					
25. Wsiewka wieloletnich traw w roślinę ochronną	ha					
26. Wałowanie zasiewów	ha					
27. Bronowanie posiewne	ha					
Prace wiosenno-letnie (okres upraw międzyrzędowych i sprzęt łąk)						
28. Poglówne nawożenie okopowych	ha					
w tym rozlewanie nawozów płynnych	ha					
29. Uprawa międzyrzędowa roślin okopowych (ogółem)	ha					
w tym w dwóch kierunkach	ha					
a) uprawa międzyrzędowa buraków cukrowych	ha					
w tym: motyczenie	ha					
przecinka	ha					
spulchnianie i pielenie międzyrzędowe po	ha					
przecince	ha					
pierwsze	ha					
drugie	ha					
trzecie	ha					
czwarte	ha					
b) wypielanie ziemniaków	ha					
w tym sadzonych sposobem kwadratowo-gniazdowym	ha					
obsypywanie ziemniaków	ha					
w tym sadzonych sposobem kwadratowo-gniazdowym	ha					
c) uprawa międzyrzędowa roślin silosowych, jak:	ha					
kukurydza, słonecznik	ha					
w tym w dwu kierunkach	ha					
d) uprawa międzyrzędowa okopowych	ha					

1	2	3	4	5	6	7
e) uprawa międzyrzędowa warzyw razem w tym w dwu kierunkach	ha ha					
30. Koszenie łąk	ha					
31. Przetrzęsanie siana	ha					
32. Grabienie siana	ha					
33. Suszenie siana na kozłach	ha					
34. Zwózka siana	ha					
35. Układanie siana w stogi	ha					
36. Prasowanie siana	ha					
37. Wałowanie łąk po skoszeniu	ha					
38. Zbiór roślin silosowych	ha					
39. Dowożenie masy silosowej	ha					
40. Cięcie i układanie masy silosowej	ha					
41. Sztuczne zapylanie roślin zbożowych	ha					
Prace letnie (żniwno-omłotowe).						
42. Zbiór kombajnem	ha					
w tym:						
• • • • •	ha					
• • • • •	ha					
43. Zbiór zbóż:						
a) snopowiązałkami	ha					
b) zniwiarkami	ha					
• • • • •						
44. Koszenie ręczne kosami	ha					
45. Odwożenie ziarna od kombajnu	tonna					
46. Suszenie ziarna	tonna					
47. Grabienie	ha					
48. Wapnowanie ściernisk	ha					
49. Podorywka ramami podorywkowymi	ha					
50. Podorywka bronami talerzowymi	ha					
51. Orka pod zasiew poplonów	ha					
52. Bronowanie	ha					
53. Siew poplonów	ha					
54. Zwózka zboża i słomy	ha					
55. Stertowanie zboża i słomy	ha					
56. Omłoty zboża	tonna					
• • • • •						
• • • • •						
57. Odstawa do punktu skupu	tonna					
58. Wrywanie lnu	ha					
59. Zbiór roślin oleistych	ha					
• • • • •						
• • • • •						
• • • • •						
Prace letnio-jesienne (okres siewów jesiennych).						
60. Orka pod oziminy	ha					
w tym z przedplużkiem	ha					
• • • • •	ha					
61. Bronowanie pod oziminy	ha					
62. Wałowanie wałem Campbella	ha					
63. Siew nawozów	ha					
w tym:						
siew nawozów granulowanych razem z ziarnem	ha					
64. Czyszczenie ziarna siewnego	ha					
65. Zaprawianie ziarna siewnego	ha					

1	2	3	4	5	6	7
66. Siew roślin ozimych ogółem w tym:	ha					
a) rzepaku	ha					
b) poplonów ozimych	ha					
c) zbóż	ha					
z czego siewem krzyżowym	ha					
67 Koszenie traw i zielonek	ha					
68. Roztrząsanie siana	ha					
69. Grabienie siana	ha					
70. Suszenie siana na kozłach	ha					
71. Układanie siana w kopy	ha					
72. Zwózka siana	ha					
73. Układanie siana w stogi	ha					
74. Prasowanie siana	ha					
. . . . .						
. . . . .						
. . . . .						
Prace jesienne (okres orok przedzimowych i wykopków).						
75. Zbiór ziemniaków	ha					
76. Wykopki buraków cukrowych	ha					
w tym:						
kombajnami buraczanymi	ha					
77. Oglawianie buraków ogławiaczem	ha					
78. Wyrwanie buraków wyorywaczem	ha					
79. Zbiór warzyw	ha					
. . . . .						
. . . . .						
. . . . .						
80. Zbiór pastewnych okopowych	ha					
81. Kopcowanie ziemniaków	ha					
82. Orka przedzimowa	ha					
w tym:						
orka głęboka	ha					
orka z pogłębiaczem	ha					
orka z przedpłużkiem	ha					
83. Wywózka obornika	ha					
84. Roztrząsanie obornika	ha					
85. Przyorywanie obornika	ha					
. . . . .						
. . . . .						
86. Silosowanie — zwózka i kiszenie	tonna					
87. Prace pielęgnacyjne na łąkach i pastwiskach	ha					
. . . . .						
. . . . .						
Prace w różnych okresach roku.						
88. Transport gospodarczy:						
a) wywóz produktów rolnych	tonna					
b) przewóz nawozów sztucznych	tonna					
c) dowóz wapna i wapnowanie gleby	tonn/ha					
d) wywózka kompostu	tonna					
e) wywózka gnojówki	tonna					
f) transport budowlany	tonna					
g) przewóz innych ładunków	tonna					
89. Prace związane z ochroną roślin:						
a) walka ze szkodnikami i chorobami roślin upraw- nych (chemiczna)	ha					

1	2	3	4	5	6	7
w tym na zasiewach: warzyw ziemniaków buraków cukrowych oleistych włóknistych	ha ha ha ha ha					
. . . .						
b) opryskiwanie sadów i innych plantacji wieloletnich	ha					
c) opylanie sadów i innych plantacji wieloletnich	ha					
90. Różne prace na łąkach i pastwiskach	ha					
w tym:						
a) wyrównanie powierzchni	ha					
b) zrywanie kep	ha					
c) orka łąk i pastwisk	ha					
d) talerzowanie zaoranych łąk	ha					
e) bronowanie	ha					
f) wałowanie	ha					
g) wapnowanie	ha					
h) odwadnianie łąk i pastwisk	ha					
i) kopanie rowów	ha					
j) siew traw	ha					
k) pogłówna nawożenie łąk i pastwisk	ha					
l) wycinanie krzaków i zarośli	ha					
ł) naprawa sieci odwadniających	km					
. . . .						
91. Mechanizacja prac na fermach hodowlanych:						
a) zakładanie hydroforów	punkt					
b) instalacja wodociągów	punkt					
c) montaż automatycznych poidel	punkt					
d) instalacja urządzeń mechanicznego doju krów	sztuka					
e) montaż parników	sztuka					
f) instalacja młynków do mielenia ziarna i m-tylkowych	sztuka					
g) instalacja wózków do rozwożenia paszy	sztuka					
h) zakładanie urządzeń do wywózki obornika	punkt					
i) remont urządzeń hodowlanych, w tym:						
. . . .						
92. Elektromechaniczna strzyża owiec	sztuka					
w tym:						
w okresie wiosennym	sztuka					
w okresie jesiennym	sztuka					
93. Montaż silników elektrycznych i aparatury rozruchowej	sztuka					
94. Remont maszyn w spółdzielni produkcyjnej						
. . . .						

Państwowy Ośrodek Maszynowy i Spółdzielnia Produkcyjna zobowiązują się wykonywać wszystkie wyżej wymienione prace zgodnie z agro- i zootechnicznymi zasadami przewidzianymi planem zabiegów agro- i zootechnicznych co do jakości i terminów oraz dokonać w odpowiednim czasie agregatami POM i maszynami Spółdzielni omłotów, tak aby Spółdzielnia mogła przodować w odstawię zboża dla Państwa i na czas przygotować ziarno na siew.

Zmniejszenie ilości poszczególnych prac ciągnikowych przewidzianych niniejszą umową może nastąpić w uzasadnionym przypadku po uzgodnieniu między POM i Spółdzielnią Produkcyjną.

Terminy kalendarzowe rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych rodzajów prac oraz wskaźniki jakościowe są ustalone umową dodatkową, którą podpisuje przewodniczący Spółdzielni i dyrektor lub starszy agronom POM. Umowa dodatkowa jest częścią niniejszej umowy; powinna ona być zawarta nie później niż na 5 dni przed rozpoczęciem prac.

(Wzór umowy dodatkowej do umowy między POM i spółdzielnią produkcyjną załącza się).

U w a g a:

Przytoczony w niniejszym rozdziale wykaz prac jest przykładowy i przy zawieraniu umowy ze spółdzielnią produkcyjną może być uzupełniony innymi rodzajami prac odpowiednio do warunków gospodarstwa.

III.

Państwowy Ośrodek Maszynowy zobowiązuje się:

1. Wykonać prace w Spółdzielni Produkcyjnej wymienione w rozdziale II niniejszej umowy za pomocą posiadanych ciągników, maszyn i narzędzi rolniczych obsługiwanych przez pracowników POM z zachowaniem wymagań agro- i zootechnicznych co do jakości i terminów; w celu zapewnienia odpowiednich warunków pracy dla kombajnów zbożowych wykonać na danych polach wszystkie poprzedzające prace, począwszy od uprawy roli.

2. Gpłacać dodatkowo z budżetu POM w wysokości przewidzianej obowiązującymi przepisami tych członków Spółdzielni, którzy będą pracować w brygadach traktorowych POM jako przyrzecpowi.

3. Opracować wspólnie z Zarządem Spółdzielni plan zabiegów agro- i zootechnicznych z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć nauki, techniki i przodującej praktyki.

4. Udzielać stałej agro- i zootechnicznej pomocy Spółdzielni, a w szczególności przy stosowaniu prawidłowego zmianowania i wprowadzaniu płodozmianu, przy opracowaniu planu bazy paszowej, bilansu pasz i przy stosowaniu normowanego żywienia zwierząt.

5. Udzielać Spółdzielni Produkcyjnej pomocy przy opracowaniu i realizacji rocznego planu gospodarczego z uwzględnieniem pełnego wykorzystania siły roboczej i innych rezerw Spółdzielni przez wykorzystanie doświadczeń przodujących spółdzielni. Pomagać we właściwej organizacji pracy, wprowadzaniu norm, prawidłowym zaliczaniu dniówek obrachunkowych oraz doszkalanii kadr spółdzielczych. Systematycznie okazywać pomoc Zarządowi Spółdzielni w prowadzeniu ewidencji, sprawozdawczości, sporządzaniu rocznego sprawozdania oraz w prawidłowym podziale dochodów Spółdzielni Produkcyjnej.

6. Okazywać Spółdzielni Produkcyjnej pomoc w urządzeniu ferm hodowlanych, w przewożeniu zakupionych przez Spółdzielnię Produkcyjną maszyn i urządzeń, jak również w przewożeniu materiałów budowlanych.

7. Dostarczać na własny koszt paliwo i smary dla ciągników i maszyn do magazynu zorganizowanego w miejscu postoju brygady ciągnikowej w Spółdzielni.

8. Dostarczać na własny koszt ciągniki, kombajny, młocarnie i inne maszyny rolnicze z siedziby POM do miejsca pracy w Spółdzielni Produkcyjnej i z powrotem do siedziby POM.

9. Okazywać pomoc Spółdzielni Produkcyjnej w wykonaniu remontów maszyn i narzędzi spółdzielczych po cenie kosztów własnych.

10. Rozwijać u spółdzielców poszanowanie i przestrzeganie przepisów statutowych, demokracji wewnątrzspółdzielczej i ochronę mienia zespołowego.

11. Udzielać pomocy Zarządowi Spółdzielni w organizowaniu wszechstronnego współzawodnictwa pracy między poszczególnymi członkami, ogniwami, brygadami polowymi, hodowlanymi, spółdzielniami produkcyjnymi itd.

12. Zabezpieczyć szkolenie . . . . . spółdzielców w zakresie mechanizacji oraz . . . . . spółdzielców na kursach agro- i zootechnicznych.

13. W okresach wolnych od prac polowych POM weźmie udział w budowie, remoncie i konserwacji pomieszczeń gospodarskich, silosów, ferm i innych urządzeń w Spółdzielni Produkcyjnej. W tym celu zawrze ze Spółdzielnią specjalną umowę, w której będą wyszczególnione ilość pracy, terminy i inne warunki.

IV.

Spółdzielnia Produkcyjna zobowiązuje się:

1. Wykonać wszystkie prace, przypadające do wykonania przez Spółdzielnię Produkcyjną, wymienione w rozdziale II niniejszej umowy, własnymi siłami i środkami z zachowaniem wymagań agrotechnicznych i zootechnicznych co do jakości i terminów.

2. Wydzielić z ogólnej powierzchni upraw pola nasienne o powierzchni przewidzianej w planie. Obsiewać pola spółdzielcze materiałem kwalifikowanym lub jednolitym.

3. Nie później niż w terminie miesięcznym od rozpoczęcia zbioru danej kultury oczyścić i zmagazynować materiał siewny do wysiewu w okresie jesiennym, a pozostały materiał siewny — nie później niż do 15 grudnia.

4. Wywieźć na pola Spółdzielni . . . . . tonn obornika.

5. Zabezpieczyć rozwój pogłowia zwierząt i odpowiednio dla nich pomieszczenia przez jak najbardziej celowe wykorzystanie zarówno środków własnych, jak i otrzymanych kredytów państwowych, przygotować dostateczną ilość paszy, organizować prawidłowe żywienie i utrzymanie zwierząt, nie dopuszczać do jałowoci matceznego pogłowia i do padnięć zwierząt; zabezpieczyć na okres zimy dobre pomieszczenia dla zwierząt przez dokonanie potrzebnych remontów oraz ociepleń; zabezpieczyć na okres zimy pasze dla zwierząt przed zamakaniem, zmarznięciem, gnicciem, rozwlekaniem oraz kradzie-

zą; zakładać okólniki i wybiegi dla zwierząt; stosować kwaterowy wypas pastwisk.

6. Dostarczać — z miejsca postoju brygady do miejsca pracy ciągników własnymi środkami i na własny koszt — paliwo, smary do ciągników, kombajnów, silników i innych maszyn, a także wodę, nasiona, nawozy sztuczne, rozsądę do sadzenia, przydzielając w tym celu ustaloną przez agronoma rejonowego i przewodniczącego Spółdzielni Produkcyjnej niezbędną dla każdego rodzaju robót ilość . . . . . członków Spółdzielni, jak również niezbędne środki transportowe i pociągowe. Przygotować na czas pola do pracy maszyn (obkaszanie pól przed pracą maszyn żniwnych, oczyszczanie pól ze słomy, plew i resztek poźniwnych, usunięcie przeszkód itp.).

U w a g a:

W przypadku gdy paliwo i smary są dostarczane do miejsca pracy maszyn środkami POM, wówczas Spółdzielnia Produkcyjna opłaca za te prace gotówką według obowiązującej taryfy Państwowej Komunikacji Samochodowej.

7. Zabezpieczyć ochronę ciągników, kombajnów, młocarni i innych maszyn oraz paliwa w brygadach polowych pracujących w Spółdzielni Produkcyjnej.

8. Wyremontować posiadany przez Spółdzielnię sprzęt rolniczy i transportowy do każdej akcji nie później niż na 2 tygodnie przed jej rozpoczęciem.

9. Wydzielić do pracy przy maszynach rolniczych POM jako przyrzeczowych potrzebną ilość ludzi.

U w a g a:

Przeniesienie do innych prac członków Spółdzielni wydzielonych do obsługi brygady ciągnikowej może być dokonane tylko za zgodą dyrektora POM.

10. Wydzielić z liczby członków Spółdzielni w celu szkolenia w szkołach mechanizacji rolnictwa i na kursach przygotowujących kadry mechanizatorskie do pracy w POM . . . . . ludzi.

11. Zapewnić szkolenie . . . . . członków Spółdzielni na kursach agro- i zootechnicznych.

12. Rozliczać się za prace POM całkowicie i terminowo zarówno w zbożu, jak i w gotówce, stosownie do zarządzenia Ministra Rolnictwa.

13. Dostarczyć do punktu skupu ziarno należne za prace POM własnymi środkami transportowymi.

14. Za wykonane przez POM remonty maszyn, instalacji energetycznych i samochodów należących do Spółdzielni Produkcyjnej wnosić opłatę według obowiązujących stawek w terminie 10-dniowym, licząc od dnia wręczenia rachunku przez Państwowy Ośrodek Maszynowy.

15. W czasie wykonywania przez POM prac polowych w Spółdzielni Produkcyjnej w myśl zawartej umowy udzielać bezpłatnie pracownikom brygad ciągnikowych mieszkań oraz dostarczać odpłatnie na miejsce pracy wyżywienie według cen ustalonych przez Zarząd Spółdzielni i uzgodnionych z dyrektorem POM; agronomowi rejonowemu na okres pracy w Spółdzielni zabezpieczyć odpowiednie warunki mieszkaniowe.

V.

Sposób przyjmowania prac rolniczych wykonanych przez Państwowy Ośrodek Maszynowy.

1. Po zakończeniu każdej pracy, lecz nie rzadziej niż jeden raz na 10 dni, POM przekazuje, a Spółdzielnia Produkcyjna przyjmuje wykonane prace aktem zdawczo-odbiorczym podpisanym przez brygadiera brygady ciągnikowej oraz przewodniczącego Spółdzielni Produkcyjnej lub upoważnionego przez Zarząd Spółdzielni członka Zarządu; agronom rejonowy powinien zatwierdzić akt zdawczo-odbiorczy i skontrolować jakość wykonanych prac.

2. Codziennie po zakończeniu pracy zmianowej przez traktorzystę, kombajnera, młocarnianego itp. przyjęcia wykonanej pracy dokonują brygadier brygady polowej lub kierownik fermi hodowlanej Spółdzielni oraz brygadier i pomocnik brygady ciągnikowej POM. Przyjmowanie pracy dokonuje się według karty pracy traktorzysty podpisanej przez brygadiera brygady polowej lub kierownika fermi hodowlanej Spółdzielni oraz brygadiera i pomocnika brygadiera brygady ciągnikowej.

3. Spółdzielnia powinna zorganizować odbiór ziarna od młocarni lub kombajnu w taki sposób, by można było je na miejscu zważyć oraz wystawić dokument stwierdzający ilość odebranego ziarna.

4. Za prace wykonane w Spółdzielni Produkcyjnej POM wystawia rachunek co najmniej raz w miesiącu.

VI.

Odpowiedzialność Państwowego Ośrodka Maszynowego i Spółdzielni Produkcyjnej za niedotrzymanie umowy.

1. Niniejsza umowa posiada moc prawną i wykonanie jej jest obowiązkiem zarówno POM, jak i Spółdzielni Produkcyjnej.

2. Za naruszenie umowy strona powinna odpowiadać przed stroną poszkodowaną w następujący sposób:

a) Jeżeli POM wykona pracę z trzydniowym opóźnieniem w stosunku do terminów umowy, to opłatę za pracę POM obniża się o 1%. Za każdy następny dzień opóźnienia obniża się opłatę o 3%, przy czym łączna obniżka za pracę POM nie może przekroczyć 25%.

O ile prace zostaną wykonane z opóźnieniem nie z winy POM, wówczas są one opłacane według normalnych stawek. Prace wykonane przez POM ponad zobowiązanie przewidziane umową są opłacane przez Spółdzielnię Produkcyjną według stawek ustalonych dla prac wykonanych w terminie.

Prace wykonane przez POM źle i nie przyjęte przez Spółdzielnię powinny być poprawione; prace nie dające się poprawić nie podlegają opłacie.

W przypadku niewykonania prac przewidzianych umową strona powinna płacić odszkodowanie stronie poszkodowanej w wysokości poniesionych strat.

- b) W przypadku przestoju ciągników, kombajnów, młocarni i innych maszyn POM z winy Spółdzielni Produkcyjnej, np. nieprzygotowania pól, niewydzienienia członków Spółdzielni do obsługi maszyn, opóźnionego dowozu ziarna, paliwa i wody do miejsca pracy itd., Spółdzielnia płaci POM równowartość kosztów prac ciągnikowych, które zgodnie z obowiązującymi normami powinny być wykonane w czasie przestoju maszyn.
- c) Za nieuiszczenie należności w terminie Spółdzielnia Produkcyjna płaci karę w wysokości 1% za każdy miesiąc zwłoki.

3. Wysokość strat wymienionych w poprzednim punkcie ustala komisja w następującym składzie: kierownik Powiatowego Zarządu Rolnictwa lub członek Prezydium Powiatowej Rady Narodowej jako przewodniczący, przedstawiciel POM i przewodniczący Spółdzielni Produkcyjnej jako członkowie.

4. POM i Spółdzielnia Produkcyjna zobowiązują się należycie obchodzić z ciągnikami, kombajnami, żywą siłą pociągową, inwentarzem gospodarskim, paliwem, nasionami i innym mieniem POM i Spółdzielni Produkcyjnej, pociągając do odpowiedzialności materialnej pracowników POM i członków Spółdzielni Produkcyjnej winnych

niedbałego obchodzenia się z mieniem państwowym i spółdzielczym.

5. Dyrektor POM lub z jego polecenia zastępca i przewodniczący Spółdzielni nie mniej niż dwa razy do roku składają sprawozdanie na ogólnym zebraniu członków Spółdzielni z wykonania niniejszej umowy.

6. Dla ustalenia ścisłej współpracy między POM i spółdzielniami produkcyjnymi organizuje się Radę Społeczną POM w składzie: dyrektor POM (przewodniczący Rady), jego zastępcy, główny księgowy oraz przewodniczący obsługiwanych przez POM spółdzielni produkcyjnych.

7. Rada Społeczna POM zbiera się w miarę potrzeby, jednak nie mniej niż trzy razy w ciągu roku przed rozpoczęciem podstawowych prac rolniczych oraz w każdym innym czasie na wniosek dyrektora POM lub 1/3 spółdzielni produkcyjnych obsługiwanych przez POM bądź na wniosek Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

8. Wszelkiego rodzaju spory materialne z tytułu niniejszej umowy są rozstrzygane przez Sąd Powiatowy.

9. Umowa niniejsza została omówiona i zatwierdzona przez ogólne zebranie członków Spółdzielni w dniu . . . . . 195 . . . r.

10. Umowa niniejsza została sporządzona w dwóch egzemplarzach, z których jeden przechowuje Państwowy Ośrodek Maszynowy, a drugi Spółdzielnia Produkcyjna.

Dyrektor POM
.....
(podpis)

Przewodniczący Spółdzielni
.....
(podpis)

Członek Zarządu
.....
(podpis)

Umowa niniejsza została rozpatrzona i zarejestrowana w Prezydium Powiatowej Rady Narodowej

w . . . . . w dniu . . . . . 195 . . . r.

Przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej
.....
(podpis)

Sekretarz Prezydium Powiatowej Rady Narodowej
.....
(podpis)

UMOWA DODATKOWA

(stanowi część rocznej umowy)

W dniu . . . . . miesiąca . . . . . 195 . . . r. dyrektor (lub starszy agronom) Państwowego Ośrodka Maszynowego Nr . . . . . w . . . . . ob. . . . . i przewodniczący Spółdzielni Produkcyjnej w . . . . . ob. . . . . zawarli niniejszą umowę dodatkową o kalendarzowych terminach rozpoczęcia i zakończenia prac, a także odnośnie do wskaźników jakościowych prac przewidzianych w umowie zawartej między Państwowym Ośrodkiem Maszynowym a Spółdzielnią w dniu . . . . . miesiąca . . . . . 195 . . . r.

Wykaz kultur, rodzaje prac	Wskaźniki jakościowe prac (głębokość orki, ilość śladów uprawy, głębokość umieszczenia nasion i inne)	Terminy kalendarzowe rozpoczęcia i zakończenia prac wykonanych przez:					
		POM			spółdzielnie		
		nr brygady	terminu wykonania prac		nr brygady	terminu wykonania prac	
rozpoczęcia	zakończenia		rozpoczęcia	zakończenia			
1	2	3	4	5	6	7	8

Uwaga: Przy wypełnianiu rubryk umowy dodatkowej dotyczącej terminów rozpoczęcia, zakończenia i wskaźników jakościowych prac należy postępować w następujący sposób:

- Na każdy okres prac rolniczych zawiera się oddzielną (odrębną) umowę dodatkową, a mianowicie:
  - na okres siewów wiosennych (wiosenne przedsięwzięcie kultywatorowanie, wiosenne przedsięwzięcie bronowanie orki przedzimowej, siew jarych i inne)
  - na okres upraw międzyrzędowych roślin okopowych i koszenia łąk i zielonek,
  - na okres zbiorów zbóż i omłotów,
  - na okres siewu ozimin, wykopków i orki przedzimowej.
- W rubrykach 4, 5, 7 i 8 umowy dodatkowej wpisuje się terminy kalendarzowe (dzień i miesiąc) rozpoczęcia i zakończenia prac wykonywanych przez państwowy ośrodek maszynowy i spółdzielnię.
- Do umowy dodatkowej można włączyć prace nie przewidziane umową, lecz występujące w trakcie wykonywania prac.

Dyrektor (lub starszy agronom) POM

Przewodniczący Spółdzielni

(podpis)

(podpis)